

סיכום ביקורת תגובת החלב והשומן לשנת תשי"ז 1956/57

מאז תשי"ב מתנהלת ביקורת החלב והשומן במסגרת יציבה וגם בתשי"ז היא הקיפה למעלה מ־14.000 פרות ב־180 ישובים. מספר הפרות שבביקורת מהווה 35% מכלל עדר הפרות במדינה. בכלל מספר המשקים המבוקרים היו 152

החודש	מספר פרות בעדר	מספר פרות בבקורת	ק"ג חלב ביום הבקורת	אחוז השומן	ממוצע לפרה בעדר	ממוצע לפרה בבקורת	המליטו פרות	המליטו מבכירות	מתו
אוקטובר	12783	9797	142400	3.88	11.1	14.5	741	483	7
נובמבר	12349	9091	138952	3.75	11.3	15.3	869	443	7
דצמבר	13607	9955	157701	3.72	11.6	15.8	968	389	8
ינואר	13490	10021	171424	3.66	12.7	17.1	984	401	2
פברואר	14059	11148	200543	3.62	14.3	18.0	1169	478	8
מרץ	14034	11764	216735	3.57	15.4	18.4	1051	390	7
אפריל	13674	11947	220080	3.49	16.1	18.4	844	381	11
מאי	14241	12516	224857	3.42	15.8	18.0	661	295	4
יוני	13622	11746	198697	3.44	14.6	16.9	407	183	5
יולי	14369	11802	187894	3.49	13.1	15.9	506	187	5
אוגוסט	13866	10973	159535	3.54	11.5	14.5	630	211	4
ספטמבר	13532	10429	148609	3.63	11.0	14.2	845	299	6
ממוצע לחודש	13635	10931	180619	3.58	13.25	16.52			
סיכום שנתי							9675	4140	74
תשט"ז	13586	10873	180040	3.58	13.25	16.60	9536	4434	65

ממוצע לפרה לשנת תשי"ז : 4836 ק"ג חלב, 173 ק"ג שומן, 3.58 אחוז השומן
ממוצע לפרה לשנת תשט"ז : 4836 ק"ג חלב, 173 ק"ג שומן, 3.58 אחוז השומן

התגודות בטור „מספר הפרות בעדר” נובעות מן התנועה בעדרים ומליקויים בביקורת במספר משקים באותם חודשים. היחס בין „מספר הפרות בעדר” ו„מספר הפרות בביקורת” מעיד על מצב התעברות תקין בעדרים במשך שנת הבקורת שנמשך כבר שנים אחדות. מספר המבכירות שנכנס השנה לתקופת החליבה הראשונה שווה

בקירוב למספר הפרות שהוצא מן העדר באותה תקופה.

עקומת החלב לפי הממוצע ליום ולפרה בעדר בשנת תשי"ז עוברת בסטיות קלות מאוד ליד עקומת תשט"ז. השיא השנה הוא ב־0.3 גבוה מזה של השנה שעברה והוא חזר, כמו לפני שני תיים, לחודש אפריל לעומת החודש מאי בשנה

כי בתהליך הרגיל של הפקת השמן אינם מצליח חים להפריד אותן עם 11% מים שנקבעו לדברי התעשיינים כגבול ע"י שלטונות משרד מסחר ותעשייה.

לפי הסטנדרט המקובל בעולם לא יעלה אחוז הרטיבות בכוספות על 7 עד 8 ומה טעם ראו בארץ לסטות מסטנדרט זה. מה שם ייקרא ענין הוספת המים ואיזה אינטרס הוא בא לשרת ?

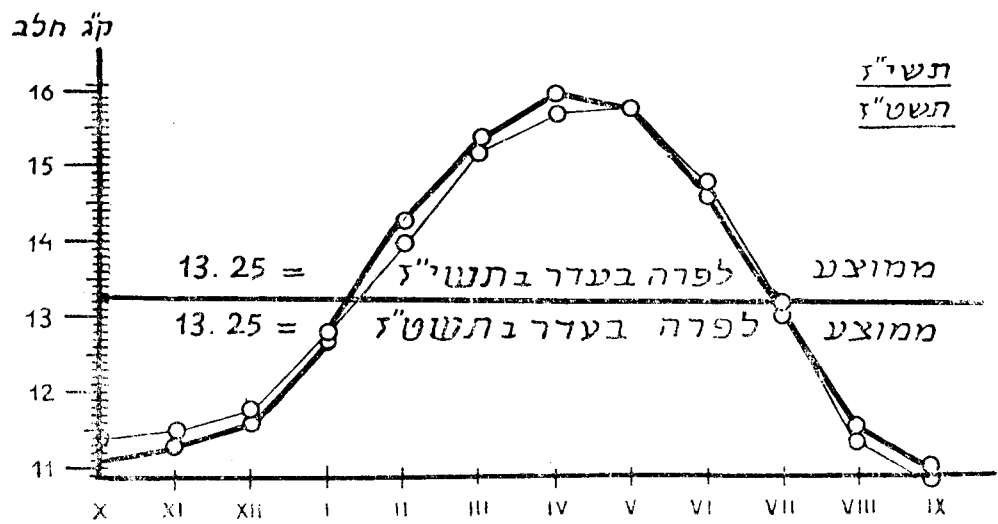
אין זו שאלת הגינות מסחרית בלבד כאשר מוכרים לחקלאים טונה מים במחיר כוספה, אלא גם טיבה וכושר השתמרותה במחסנים נפגעים קשה ע"י תוספת המים.

על חטיבת המזון לתת את דעתה על הענין ולעשות הכל כדי להביא את הכוספה הישראלית לרמת הסטנדרט הבינלאומי.

שעברה. הממוצע הוא בשלושת הנתונים שלו — ממוצע השיא והשפל היה גם השנה גדול והיחס בקילוגרמים חלב, קילוגרמים שומן ואחוז שומן ביניהם היה 68:100.

— זהה עם הממוצע של תשט"ז. ההפרש בין

התנובה היומית הממוצעת לפי חודשי השנה

המינום השנתי לשנת תשט"ז 1956/57 לפי המשקים
(ערוך לפי רמת התנובה)

תנובה ממוצעת					תנובה ממוצעת				
% שומן	חלב ק"ג	פרות בממוצע	ה מ ש ק		% שומן	חלב ק"ג	פרות בממוצע	ה מ ש ק	
3.64	203	5577	65.5	16 עמיר	3.27	214	6530	94.5	1. נירים
3.55	197	5552	68.0	.17 כפר-מסריק	3.46	219	6340	141.4	2. שובל
3.65	203	5548	91.0	.18 דן	3.42	215	6293	70.4	3. שלוחות
3.44	190	5519	66.1	.19 שדה-אליהו	3.55	218	6143	135.7	4. בית-אלפא
3.48	191	5479	80.8	.20 רוחמה	3.74	229	6128	84.3	5. אושה
3.45	189	5479	117.2	.21 אפיקים	3.48	207	5953	53.3	6. משמר-הנגב
3.62	198	5464	44.1	.22 יזרעאל	3.75	221	5884	29.6	7. תימורים
3.66	199	5449	47.0	.23 יד-מרדכי	3.60	210	5836	44.2	8. המעפיל
3.37	184	5446	65.0	.24 מענית	3.42	197	5752	83.3	9. עין-צורים
3.31	180	5439	61.8	.25 כפר-רופין	4.00	228	5698	45.0	10. רביבים
3.64	198	5435	380.3	.26 כפר-יהושע	3.51	199	5683	40.2	11. משאבי-שדה
3.64	196	5391	117.8	.27 כפר-גלעדי	3.99	226	5672	14.3	12. הדסים
3.55	191	5373	80.7	.28 גבעת-חיים, איחוד	3.40	192	5658	58.5	13. העוגן
3.48	185	5329	47.6	.29 שער-הגולן	3.60	203	5647	140.0	14. גבע
3.35	178	5307	50.5	.30 משואות-יצחק	3.49	195	5599	63.4	15. גת

תנובה ממוצעת					תנובה ממוצעת				
פרות		חלב		ה מ ש ק	פרות		חלב		ה מ ש ק
בממוצע	ק"ג	שומן	%		בממוצע	ק"ג	שומן	%	
3.46	170	4920	73.5	נצריסירני .70	3.67	195	5303	80.7	31. כפריבלום
—	—	4906	142.8	גבעתי-ברנר .71	3.33	177	5303	82.7	32. שפיים
3.52	173	4902	33.8	הבוניים .72	3.53	187	5293	68.2	33. דורות
3.79	185	4884	44.3	גבעתי-עוז .73	3.40	180	5293	76.7	34. אורים
3.76	183	4880	45.8	הגושרים .74	3.51	186	5285	68.3	35. עין-דוד
3.48	170	4880	66.8	יבנה .75	3.59	189	5271	138.5	36. גניגר
3.39	165	4880	66.2	מעלה-החמשה .76	3.52	185	5256	95.9	37. עין-שמר
3.73	182	4876	43.3	כפר הנוער הדתי .77	3.60	189	5241	100.3	38. עין-חרוד, הקה"מ"א
3.41	166	4858	52.2	יסודות .78	3.64	190	5230	69.6	39. הזורע
3.58	174	4851	142.8	מזרע .79	3.53	185	5230	23.8	40. כפרי-בתיא
3.54	171	4822	118.7	רמתי-יוחנן .80	3.41	178	5227	82.4	41. נוה-איתן
3.47	167	4818	101.8	משמר-העמק .81	3.57	186	5223	70.0	42. חפץ-חיים
—	—	4811	29.8	דליה .82	3.62	189	5216	43.7	43. ניר-יצחק
3.91	188	4807	68.3	גן-שמואל .83	3.67	190	5183	183.8	44. תל-יוסף
3.64	175	4803	44.2	חוקוק .84	3.44	178	5172	39.6	45. מגן
3.70	178	4800	81.3	עין-החורש .85	3.69	190	5139	45.4	46. נהלל, ביה"ס
3.53	169	4789	55.7	להבות-הבשן .86	3.42	176	5139	57.9	47. רשפים
3.52	169	4789	86.3	דפנה .87	3.45	177	5117	42.8	48. גבים
3.69	175	4730	181.9	כפרי-חיים .88	3.47	176	5077	88.3	49. מרחביה
3.31	156	4709	89.2	חולדה .89	3.87	196	5070	20.3	50. עפולה, חות לימור
3.68	173	4698	56.4	לוחמי-הגטאות .90	3.41	173	5070	59.2	51. כפרי-מנחם
3.64	170	4683	50.6	כברי .91	3.72	188	5063	36.4	52. בן-שמך, כ.הנוער
3.62	169	4679	54.9	חצרים .92	3.67	186	5059	230.9	53. יגור
3.55	166	4678	345.0	כפרי-בורג .93	3.63	178	5041	90.3	54. מעברות
3.39	159	4679	51.4	נחשונים .94	3.62	182	5033	38.7	55. געש
3.60	168	4672	41.8	כפרי-מכבי .95	3.59	181	5033	52.7	56. נחשון
3.69	172	4668	103.0	עין-חרוד, אחוד .96	3.56	179	5022	54.7	57. חפצי-בה
3.53	165	4661	57.1	גל-און .97	3.51	176	5022	55.7	58. ניצנים
3.47	162	4661	52.9	עין השופט .98	3.70	185	5011	43.5	59. רמתי-דוד
3.47	161	4654	119.7	קרית-ענבים .99	3.78	188	4986	71.9	60. מקוה-ישראל
—	—	4654	57.8	גבעתי-השלשה .100	3.61	180	4986	52.2	61. דברת
3.60	167	4650	41.5	גנוכר .101	—	—	4986	41.6	62. הסוללים
3.55	165	4646	101.1	בית-זרע .102	3.52	175	4971	39.1	63. הראל
3.48	161	4636	96.8	גבעתי-חיים, הקה"מ .103	3.52	175	4968	49.3	64. גזית
3.57	165	4632	121.0	דגניה ב' .104	3.35	166	4968	51.1	65. צרעה
3.82	177	4628	39.8	להבות-הביבה .105	3.47	172	4949	138.8	66. כנרת
3.76	174	4628	36.8	כפרי-החורש .106	3.53	174	4942	47.8	67. חולתה
3.70	171	4625	43.1	מסילות .107	3.42	169	4942	121.8	68. שריד
3.47	160	4621	40.6	בית-קמה .108	3.29	162	4938	67.9	69. עין-הנציב

תנובה ממוצעת					תנובה ממוצעת				
ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן	ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן
109. מולדת	84.2	4614	165	3.57	137. עין־שלושה	58.9	4354	156	3.58
110. שדות־ים	3.49	4599	153	3.32	138. כפר־דרום	44.3	4329	150	3.47
111. עין־מפרץ	85.4	4592	173	3.77	139. עינת	48.1	4322	145	3.35
112. מעגן־מיכאל	49.6	4566	160	3.51	140. ברור־חיל	49.3	4285	145	3.38
113. בית־שערים	281.7	4563	167	3.65	141. נגבה	64.9	4278	152	3.56
114. שמיר	52.8	4563	162	3.56	142. גבעות־זייד	47.2	4274	160	3.74
115. רגבה	76.1	4555	165	3.63	143. מגידו	42.7	4274	153	3.59
116. גבת	112.4	4552	155	3.41	144. נחלל	315.4	4263	151	3.55
117. ארז	58.3	4544	161	3.54	145. פרדס־חנה, בי"ס	22.7	4241	156	3.69
118. רבדים	63.5	4533	160	3.53	146. רמת־הכובש	48.3	4227	152	3.60
119. אלומות	37.6	4530	163	3.60	147. לביא	41.9	4223	151	3.57
120. שבי־ציון	149.2	4504	163	3.62	148. כפר־יתקין	567.2	4190	151	3.61
121. יקום	83.8	4500	161	3.57	149. ברקאי	40.3	4179	146	3.50
122. פלמח—צובה	47.3	4497	156	3.48	150. בית־יצחק	238.2	4154	153	3.69
123. סער	48.9	4493	16.9	3.77	151. רמות־מנשה	39.8	4146	164	3.95
124. באר־טוביה	485.3	4493	164	3.66	152. ידידיה	175.6	4146	158	3.81
125. עין־גב	47.7	4479	157	3.50	153. גלעד	62.9	4143	152	3.67
126. בית־קשת	44.9	4468	150	3.35	154. מעין־ברוך	35.6	4114	153	3.71
127. משמר־דוד	52.8	4464	160	3.59	155. אלוני—אבא	40.5	4106	135	3.28
128. יפעת	134.4	4460	160	3.58	156. ניר־עם	27.0	4095	151	3.69
129. א' יעקב, הקהמ"א	89.6	4460	158	3.55	157. מפלסים	50.7	4073	138	3.39
130. גבולות	56.5	4442	159	3.58	158. גליליים	39.0	4066	144	3.54
131. עין־כרמל	81.6	4438	151	3.41	159. חמדיה	47.1	4055	146	3.61
132. כפר־יחזקאל	317.8	4431	155	3.49	160. עמיעד	50.8	3931	134	3.42
133. א' יעקב, אחוד	91.1	4420	163	3.69	161. געתון	31.3	3796	196	3.59
134. האון	40.8	4387	151	3.44	162. עיינות, ביה"ס	43.6	3789	142	3.74
135. שילר	57.1	4384	161	3.68	163. טירת־צבי	43.1	3705	131	3.53
136. דגניה א'	118.0	4358	162	3.72	164. צאלים	57.1	3453	117	3.39

שיעור בכלכלת ענף משק החלב

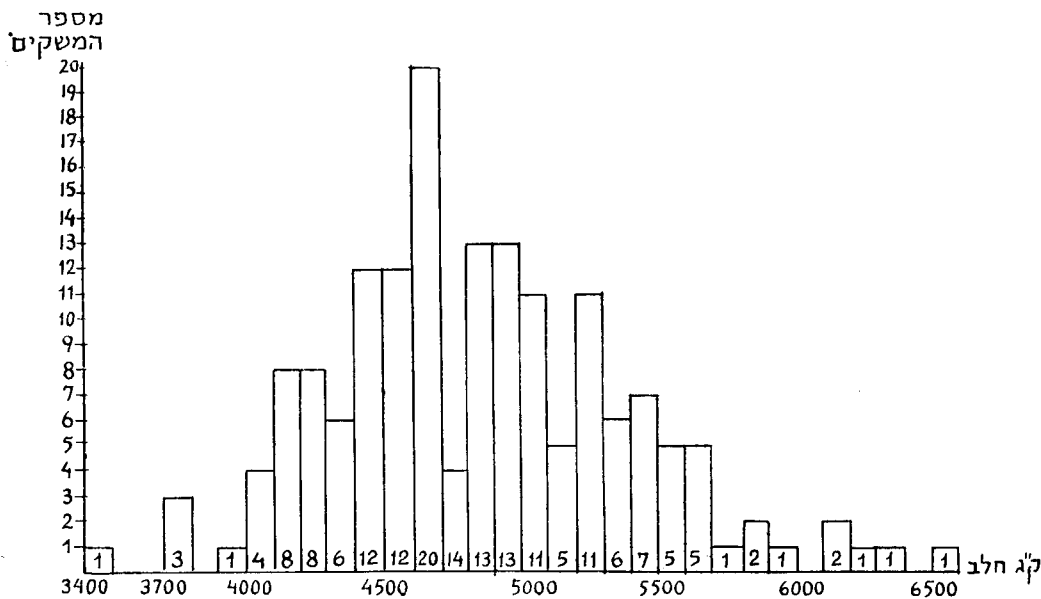
מדריך למשק החלב מאוניברסיטת וויסקונסין (ארה"ב), ברצותו להבליט את עליונותה של פרה בעלת התניבה הגבוהה יותר, הדגים בפני שומעיו את החשבון דלהלן:

פרה המניבה 3150 ק"ג חלב, מזונותיה עולים 120 דולר ושאר ההוצאות — 70 דולר; לעומתה — פרה המניבה 5000 ק"ג חלב, מזונותיה עולים 170 דולר ושאר ההוצאות — 84 דולר. כשהחלב נמכר במחיר של 3½ דולר ל־100 פאונד (45 ק"ג), מחזירה הפרה הגרועה 55 דולר תמורת העבודה ולעומתה, גבוהת התנובה — 134 דולר.

תוך השוואת הוצאות האספקה לשתי הפרות ניתן ל"חשבון" שיחידת המזון בארה"ב עולה כדי החצי ממה שהיא עולה בארץ.

ברשימה ערוכים 164 משקים לפי רמת התנור בה. ביתר המשקים לא ניתן לחשב את הממוצע מסיבות שהזכרנו קודם. מבחינת גודל העדרים לא חלו כמעט כל שינויים. עדר כפר ויתקין גדל ב־60 פרות ועומד עם 567 פרות בראש רשימת העדרים ועדר יגור נשאר עם 231 פרות. גודל העדרים במשקים הקיבוציים. ב־22 משקים קיבור ציים מנה העדר למעלה מ־100 פרות חולבות.

חלוקת המשקים לפי קבוצות תנובה בהפרשים של 100 ק"ג

תנובת החלב והשומן במשקי ספרייהעדר בעשרת השנים האחרונות

השנה	מס' המשקים	מס' הפרות	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
תש"ז	85	9088	4403	159.1	3.61
תש"ח	64	7539	4342	159.8	3.68
תש"י	196	9021	4015	164.1	3.64
תש"א	147	12272	3869	140.1	3.62
תש"ב	195	14100	3796	141.0	3.72
תש"ג	199	14600	3868	140.0	3.60
תש"ד	198	14337	4197	149.0	3.55
תשט"ו	184	14273	4632	165.0	3.56
תשט"ז	182	14200	4836	173.0	3.58
תש"ז	180	14369	4836	173.0	3.58

א. שמאראנג

פיזור המשקים לפי רמת התנובה היה רחב למדי, עם התנובה הנמוכה ביותר ו־6530 התנובה הגבוהה ביותר. חמישה משקים עברו את הממוצע של 6000 ק"ג ובתוכם שנים – בית אלפא ושלוחות – בתנאים האקלימיים הקשים של עמק בית שאן; הקצוות בתנובת השומן היו 230 ק"ג המקסימום ו־120 ק"ג המינימום. אחוז השומן הגבוה ביותר היה 4.00 והנמוך ביותר 3.20. קבוצת המשקים הגדולה ביותר, 20 במספר התרכזה בעמודת התנובה מ־4,600 עד 4,700 ק"ג. 19 משקים עברו את התנובה הממוצעת של 5,500 ק"ג ו־59 משקים עברו את התנובה של 5000 ק"ג.

שנת תש"ז, היא השנה ה־24 של קיום ביקור רת החלב והשומן בהתאחדות. התוצאות הן זהות עם אלה של שנת תשט"ז שהיא היתה שנת שיא.